

τόπων. πρὸς δὲ τὸ δώτερον λέγομεν, εἶναι δὲ αἰμαὶ ἐκ ἀπλῶς, ἀλλ' ὡς μὴ τόδετι, ἔστι δὲ ὡς ὑποκείμενον κατ' αὐτὸ ἐνεργεία καὶ μὴ διωάμει διωάμει γάρ ἐστι πρὸς τὰ εἶδη, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἑαυτό. πρὸς δὲ τὸ γ' εὐί- ζεται τῷ ἀειδμῷ φαινό τινὲ ὕλιν, καὶ τινὲ σέρησιν ἐκ ἀπλῶς, ἀλλὰ τῷ ὑποκειμένῳ, ὥστε ἐκ ἔπεται μὴ ὄντος ἕως τῆς σέρησεως, καὶ τινὲ ὕλιν μὴ ὄν εἶναι, ὅτι μὴ κατὰ συμβεβηκός. πρὸς δὲ τὸ δ' ἐφίεσθαι φαινό τῷ ἀγαθῷ τινὲ ὕλιν, καὶ τῷ τελειότερῳ δηλαδὴ τῷ εἶδῳ, ὅθεν ἐκ ὁδῶς σιωάγεται μὴ ὄν εἶναι, ἐ γὰρ ἐκ ἀγαθῶν ἀπλῶς, ἀλλ' ὡς πρὸς τὰ εἶδη, ἀίχρᾳ γάρ ἐστι κατὰ συμβεβηκός, διὰ τινὲ ἐν αὐτῇ σέρησιν. πρὸς δὲ τὸ τελευταῖον φαινό, ἐν τῷ ρηθῆσθαι μορίῳ τῷ Φιλοσό- φῳ, αἰτί τῷ ὅ γίγνεται τινὲ ὕλιν ὑπειληφέναι ὡς ἔστι μὲν τῆς σέρησεως τῷ πρὸς ὄν ὄν, ἢ γὰρ ἐσερημῆ τῷ εἶδῳ ἐκ ἔσιν ἐνεργεία, ἔτε ἐν τῷ πῶ, ὡς δὲ μέρος τῷ σιωδέτε, καὶ εἰδοποιημένῳ ἤδη ὑπάρχει διὰ τὸ εἶδος, καὶ ἐν τῷ πῶ ὅσιν ὡς λέγεται ἀ. περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς.

Πότερον ἢ πρώτη ὕλη ἐστὶν ἕστια καὶ τόδε τί.

Δ Εδύλωται πῶς ἢ ὕλη ὄν ἐστὶ καὶ μὴ ὄν, καὶ ὑπὸ τὸ ὄν, σκεψάμεθα τινὲ πότερον ἕστια ἐστὶ καὶ τὸ δέ τι. ὅτι ἢ ἐκ ἔσιν ἕστια δείκνυται, πῶ γὰρ τὸ γιγνόμενον ἐκ τῆς ἰσοφάσεως αὐτῆ γίγνεται, γίγνεται δὲ ἐκ τῆς ὕλης ἢ ἕστια. ἀρα ἢ ὕλη ἐκ ἔσιν ἕστια. διὸ καὶ Ἀριστοτέλης ἐβ- δόμῳ τῷ μὲν τὰ Φυσικὰ μορίῳ ἢ. ἐκ εἶναι τινὲ ὕλιν ἕστια φησί. τὸ δὲ ἐναντίον ἀποδεικνύσκει τοιοῦδε λόγοι, εἰ γὰρ ἢ ὕλη ἐκ τῷ ἕστια, γίγνεται ἂν ἕστια ἐκ μὴ ἕστιας, καὶ ἕστιας τῷ αἰτίον ἢ μὴ ἕστια, ἀ ὡς ἀποπα ἀπαρίσκει τῷ Φιλοσόφῳ πρῶτῳ Φυσικῶν, μορίῳ ν β'. ἔτι δὲ πᾶσα φύσις ἕστια ἐστὶν, ἢ δὲ ὕλη φύσις ἐστὶν, ἀρα ἕστια. διὰ ταῦτα τοιγαρῶν ὁ Φιλόσοφος τινὲ ὕλιν ὅτε μὲν ἕστιαν, ὅτε δὲ μὴ ἕστιαν ὀνομάζει, πρῶτῳ δὲ Φυσικῶν, μορίῳ ο θ'. τινὲ οἰκείαν ἀποφαινόμενος δόξαν τινὲ ὕλιν ἐγγὺς καὶ ἕστιαν πῶς φησί. διὸ δεῖ τί ἡμῖν ὑποση- μαίνει τὸ ἐγγὺς ἐρμηνεύσαι. ἐπεὶ γὰρ ἢ ὕλη ὄν ἐστὶ, τὸ δὲ ὄν ἢ ἕστια ἢ συμβεβηκός ἐστὶν, ὡν ἕδρ' ἐστὶ μεταξὺ, ἀνάγκη τινὲ ὕλιν ἢ ἕστιαν εἶ- ναι ἢ συμβεβηκός. πῶς ἐν τῷ ἕστια μὲν ἕστια, τῷ δὲ μὴ ἕστια, λέγεται; Ἐπιστάσεως ἐ ἀξίον ὅτι τῷ τῆς ἕστιας ὀνόματι ἢ σιωδέτος ἕστια δηλῆται. αὕτη γὰρ αὐθύπακτος ἐστὶ, τῷ δὲ κατ' αὐτὸ ὑπάρχειν δορίζεται ἢ ἕστια, πρῶτας ἐν ἕστια λέγεται, ὅ,τι αὐ κατ' εἰδίαν ἐν τῇ κατηγορίᾳ πάττεται τῆς ἕστιας, ὅσα δὲ εἰς σύστασιν ἕστιας σιω- δέσκει, καὶ πλαγίως ἐν τῇ σειρά πάττεται τῆς ἕστιας, πρὸς μὲν τὰ συμβεβηκῶτα ἕστια λέγονται, πρὸς δὲ τινὲ κυρίως ἕστιαν, καὶ μὴ ἐ-

σία ἐκ ἀπεικότως καλεῖται, ταῦτα τοίνυν ἐγγύς κ' ἔσται πως εἶσιν, οἷον αἱ ἐσιώδεις διαφοραὶ, κ' ἡ ὕλη, ἥτις ἀρχὴ ἐσίας ἔστιν, ἀλλὰ μὴ κατ' ἐπιφθόρην ἰδρυταὶ ἐν τῇ κατηγορίᾳ τῆς ἐσίας. Ἐντεῦθεν ἐν ὁ Σιμπλίκιος τὸ νβ'. μόριον τὸ πρῶτον τῶν φυσικῶν ἐπιτελέμενος κυρίως ἐσίαν φησὶ τὸ σιμύθετον, τὴν δὲ ὕλην καὶ τὸ εἶδος ἀρχὰς αὐτῆς, καὶ μᾶλλον ἐσιώδη ἢ ἐσίας, κ' καθάπερ ἔλεγον Εὐδήμος σωματικὰ μᾶλλον ἢ σωματα, καθὼς δὲ ἡ ἐσία τῶν συμβεβηκότων ἀντιδιασέλλεται, ἥτε ὕλη καὶ τὸ εἶδος ἐσίου εἰσὶ, καὶ ἡ μὲν ὕλη δυνάμει, τὸ δὲ εἶδος ἐπιτελεῖται, ὅθεν ὁ Φιλόσοφος ἐν τῷ πρῶτῳ περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς μορίῳ ιβ'. τὴν ὕλην δυνάμει τὸδε κ' ὄν, ἀπλῶς δὲ μηδὲ τὸδε μηδὲ ὄν λέγει. ὁ δὲ δεικνύων λόγος μὴ ἐσίαν εἶναι τὴν ὕλην, ἀληθῆς μὲν εἰ μὴ σιμύθετον. ἐδ' ἀπλῶς ἐσίαν ἐκφαίνει, ψευδῆς δὲ, εἰ μηδαμῶς. ἥτε δυνάμει, ἥτε ἐγγύς, κ' ἐσίαν πως βέλεται τὴν ὕλην εἶναι. Ἐτι δὲ ἐζητεῖτο, πότερον ἐστὶ τὸ δεῖ τι ἢ ὕλη; τοίνυν ὁ Φιλόσοφος β'. περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς, μορίῳ δ'. ἐτόδε τι δοκεῖ βέλεσθαι τὴν ὕλην εἶναι, ἐπειδὴ γὰρ ὁ Πλάτων ἐν τῷ Τιμαίῳ τὸ τοῖς καλυμμένοις στοιχείοις ὑποκείμενον εἶναι, καθάπερ ὁ χρυσὸς τοῖς ἔργοις τοῖς χρυσοῖς ἐδίδασκε. τῆτο μὴ καλῶς εἰρηθεῖται φησὶν ὁ Φιλόσοφος, ὡν γὰρ ὑποκείμενον ἀλλοίωσις ἐστὶ ταῦτα ὡς σιμύθετα ἐπιτελεῖται τε εἰσὶ, καὶ τὸδε τι. ὡν δὲ γενέσις κ' φθορὰ, ἀδύνατον ἐκεῖνα ἀποταγορθεῖσθαι, καὶ τὸ δεῖ τι εἶναι. Ἐτι δὲ ἡ ὕλη ἐκ' ἐστὶ τὸδε ὡς ἐβδόμῳ τῆς α'. Φιλοσοφίας μορίῳ η'. λέγεται ἀρα ἐδὲ τὸδε τι, τὸ δὲ ἐναντίον σιμύθεται ἐκ τῶν πρῶτων τῶν φυσικῶν μορίῳ ξε'. λέγει ἄρα ἔπος, κ' ὅλως ἢ ὕλη ἀειδιμητῆ, τὸδε ἄρα τὸ μᾶλλον κ' ἐκ' ἐστὶ συμβεβηκός. Εἰς ἀκριβῆ δὲ διάγνωσιν τῶν ζητημένων δεῖ εἰδέναι, ὅτι πολλαχῶς λαμβάνεται τοῖς Φιλοσόφοις τὸ τὸδε τι, κ' τὸ τί. πρῶτον ἄρα τὸ μὴ ἀπλῶς τί φασκεν, τὸ δὲ ἀπλῶς ἐκ τῶν α'. τῶν περὶ γενέσεως κ' φθορᾶς, μορίῳ ια'. δύο σημαίνει. τὸ πρῶτον κ' τὸ καθόλου, ὅθεν κ' τὸ τί δύο σημαίνει, ἢ τὸ μὴ πρῶτον οἷον τὰ συμβεβηκότα, καθ' ἃ σημασίαν κατέτι φασκεν γενέσθαι τὸ λουκαίνον, ἀλλὰ μὴ ἀπλῶς, ἢ τὸ μὴ καθόλου, ἀλλὰ τὸ μέρος. οἷον τὸ ἀλγεῖν φασκεν τὸν μὴ κάμνοντα καθόλου τὸ σῶμα, ἀλλὰ κατέτι μέρος αὐτῆ. Τρίτον τὸ τὸδε τι σημαντικόν ἐστὶ τῆς ἐσίας, ἢ τῶν συμβεβηκότων ἀντιδιασέλλεται, ὡς ἐν τῷ τρίτῳ τῆς φυσικῆς ἀκροάσεως μορίῳ γ'. Τέταρτον σημαντικόν ἐστὶ τῆς ἀτόμου ἐσίας, ἥτις κυρίως ἐστὶ τὸδε τι, καὶ δακτύλῳ δεικτῆ. Πέμπτον λαμβάνεται ἀντὶ τῶν ὁπωσδήποτε ὑπάρχοντος κατὰ ἀντιδιαστολήν τῶν μηδενός, ὅθεν τὸ μὴ μηδενὸ τί ἐστὶ. Τελευταῖον ἐπειδὴ τὸ τί ὄν ἐστὶ, κυρίως δὲ εἰσὶ τὰ αἰεὶ ὄντα, τινὲς τῶν Πλατωνικῶν τὴν ὕλην κ' τὰς ἰδέας ἀξιοῦσι ταῖς δεικτικαῖς ἀπωνυμίαις ἀπο-

σαγορεύεται. ἐκ τούτων φανερόν ἐστιν ὅτι τὸ μὲν τὶ ἀπελείαν ἐπείσχει τῷ
προσαγορευομένῳ, τὸ δὲ τὸδετι ἐκροχίω καὶ τελειότητα, λέγεται τοι-
γαρῶν ἢ ὕλητι, καὶ τὸδετι, καὶ μὴ τὸδετι, καὶ τὸδετι μὲν ὡς μὴ μηδὲν,
ἀλλ' ὄν καὶ μὴ συμβεβηκός, ἀλλ' ἐστία, μὴ τὸδετι δὲ ὡς μὴ σιώδιτος
ἐστία, ἐδὲ ἄτομος, ἐξ ὧν ῥᾶσαις ἀπαντήσεται πρὸς τὰς ἐξ ἀρχῆς ἀντι-
κειμένους λόγους.

„ Πότερον ἢ πρώτη ὕλη σώζει τὸ οἰκεῖον εἶναι δίχα
τῆς εἶδος, ὥστε εἶναι τι ἐνεργεία ἐν τοῖς ἔσι.

ΟΤΙ ἔστιν ἢ ὕλη ἀκραιβῶς εἰδότες, σκεψόμεθα πάντων τὶ δ' ἔστι,
καὶ πῶς ἔστιν, ἐν οἷς ἀ. θεωρήσομεν πότερον ἢ ὕλη σώζει τὸ οἰ-
κεῖον εἶναι τῆς εἰδῶν ἀφαιρεθεῖσα, καί ἐστι τι καθ' αὐτὴν; εἰ γὰρ καὶ
ἐκ τῆς εἰρημνῶν τῆς ἀμφισβήτησιν ταύτης ῥαδίως αὐτὴς διαιτῆσαι δύ-
νατο, ἀλλ' ὁμως πολλὰ πρὸς τούτων κυκλώπων τῆς νεωτέρων, ἐπιπλάσσει
δεῖ σιγᾶν ἡμᾶς καὶ διαπερᾶσαι, τὸ τῆς λόγου, τὸν ποταμὸν ἀβρόχοις πο-
σί. Τρεῖς ἐν ἐν Φιλοσοφία πρὸς τῆς προκειμένου ζητήματος δόξας ἀρή-
σει τις, ὧν ἢ μὲν ἀρχαία ἔστιν, ὕλην εἶναι διαβοῶσα, τῆς τὶ ἔστιν
εἶναι τῆς πραγμάτων. τῆς γὰρ ὕλην μόνον ἐστίαν εἶναι βέλεται, καὶ
ὄν εἶναι τε, καὶ ὑπάρχειν καθ' αὐτὴν, τὰ δ' ἄλλα πάντα συμβεβηκότα
γιγνόμενά τε καὶ ἀπογινομένα πρὸς τῆς ὕλην. ἀποκεκλήρυκται δὲ τὸ δόγ-
μα τὸτο ἐν τῆς Ἀκαδημίας, καὶ τῆς Περιπάτου, ὥστε τινὰς τῆς ἐν
τέτοις τοῖς Μικαίοις φιλοσοφούντων εἰς τῆς ἀντίξωον ἐξωκεῖλαι γνώμην,
καὶ τῆς ὕλην δυνάμιν εἰλικρινεστάτην προσαγορεύουσαι, ὡς ἔτε ἔσαν ἐνερ-
γεία, ἔτε ὑπάρχουσαν, ἀλλὰ πάσης ἐνεργείας ἀμοιρῶσαν, διὸ δὴ ἔτε
νοητικῶν φασίν, ἀλλὰ τοῖς εἰδῶσι μόνον γιγνομένην λειπτῶν, ὅθεν καὶ κα-
τὰ ἀρνήσιν οὐκ εἶναι ὡς μὴ ἔχουσαν διαφορὰν οἰκείαν, ἀλλ' ἔσαν εἰς τὸ
παντελὲς ἀδιάφορον, συμμαρτυρεῖν δὲ τέτοις δοκεῖ καὶ Ἀριστοτέλης, ἐν
μὲν τῆς ζ'. τῆς ἀ. Φιλοσοφίας Τετταχίῳ ἢ τῆς ὕλην λέγων μηδὲ τὸ-
δε, μηδὲ τὸσόνδε, μηδὲ τοῖόνδε, τῆς δὲ πβ'. περὶ τῆς ἀ. τῆς
Φυσικῶν, τῆς δυνάμει εἶναι σωιστᾶ τῆς ὕλην, τὸ δὲ δυνάμει ὄν ἐκ
ἔστιν ἐνεργεία, πρῶτον δὲ πρὸς γενέσεως καὶ φθορᾶς ἐκ' ἐπιτελεχείας εἶ-
ναι, ἀλλὰ δυνάμει φησίν, ὅθεν καὶ ἀ. τῆς φυσικῶν μορίῳ ξδ'. ἐπι-
σητὸν λέγει καὶ ἀναλογίαν. καὶ ι'. τῆς μζ' τῆς Φυσικῶν μορίῳ κδ'. ἐπι-
σητὸν κατὰ ἀρνήσιν, δι' ὧν ὑποφαίνει μηδαμῶς ἐνεργεία τῆς ὕλην εἶναι,
ἐμπειροῦσα δὲ καὶ λόγοι πολλοὶ τὸ δόγμα τὸτο, καὶ ἀ. μὲν πᾶσα ἐστία,
ἢ δυνάμεις, ἢ ἐπιτελεχείας ἔστιν, ἢ τὸ ἐξ ἀμφοῖν. ἢ ὕλη ἐκ' ἔστιν ἐπιτελε-
χεία, ἐ γὰρ ἔστιν εἶδος, ἐδὲ τὸ ἐξ ἀμφοῖν ἀπλή ἔσα, καὶ ἀρχὴ τῆς

σιωδέτε, δυνάμις ἀρα ὄσι. β. τῆ ἀφ' εἰδός ἀπαύτων ἀφ' ἑ λέγεται, τῶ κρείως ἢ προσήγορία προσήκει, τοῖς δὲ λοιποῖς καθ' ὧν κατηγορεῖται δι' ἐκείνο, τὸ δὲ ὄν κ' τὸ εἶναι, κ' ἡ ἐνέργεια τῆ ἀφ' εἰδός ὄσι. ἐκ τῆ δ' τῆς α. Φιλοσοφίας, α. ἀρα προσήκει τῶ εἶδει, ὡς λέγεται ἢ β. περὶ ψυχῆς μορίῳ ζ. λέγει γὰρ αὐτόθι, τὸ γὰρ ὄν κ' τὸ εἶναι, ἢ ἐπεὶ πλεοναχῶς λέγεται τὸ κρείως ἢ ἐντελέχεια, ἀρα ἡ ὕλη τὸ, τε ὄν εἶναι, κ' αὐτὸ δὴ τὸ εἶναι, ἵπτο τῆ εἰδός ἔχει. γ. διὰ τὸ μεταβάλλεσθαι κ' τὸ εἶδος τὸ ὑποκείμενον, λέγεται ὅλον μεταβεβληκῆσαι, κ' ὅλον γενέσθαι ἢ φθαρῆσαι, ἀρα τῶ εἶδει σιωδῆσεται τὸ εἶναι τῆ πραγμάτων, κ' το σιωδῶλον ἐκ τῆ εἰδός ὄσι, κ' τὸ εἶναι ἐκάστῃ, κ' αὐτῆς δὴ τῆς ὕλης. δ. τὸ ὄν διαιρεῖται εἰς ἐντελέχειαν κ' δυνάμιν. ἐπειδὴ τοιγαρῶν ἐντελέχεια ὄσι τὸ εἶδος, ἡ ὕλη δυνάμει ὄσι μόνον, ἀλλ' ἐκ ἐνέργεια. ἀντίκεινται δὲ τῶτοις πολλοὶ τῆ ὀπισθίων ἐν τῶ πᾶσι πᾶσι εἶναι τῶ ὕλῃ διιχνυζόμενοι καθ' ἑαυτῶ ὡς σωζομένη τῶ οἰκείῳ εἶναι, κ' ὑπάρχουσαν ἐνέργεια, καίτοι μὴ χωρὶς εἰδός, ὡσπερ εἰδὲ τὰ εἶδη χωρὶς ὕλης, ὄσι γὰρ φασιν ἡ ὕλη καθ' ἑαυτὸ ὄν, κ' τὶ κ' εἶσα, κ' πᾶσι, κ' μέρος τῆ σιωδέτε κ' ὑποκείμενον, οἷς ὀνόμασι κ' Ἀριστοτέλης κ' ἴται πολλαχῆ, ἔτι δὲ ἀγνώστητον, κ' ἀφθαρτον, κ' δεκτικόν, κατὰ τίνος δὲ τὰ τοιαῦτα κατηγορηθεῖν μὴ ἐχέσης εἶναι τῆς ὕλης; ὀρθῶς τοιγαρῶν Ἀλέξανδρος φησι τῶ ὕλῃ εἰ δεῖσθαι τῆ εἰδός εἰς τὸ εἶναι, ἀλλ' εἰς τὸ ὑπάρχειν ἐνέργεια, ὄθεν ἡ ὕλη δυνάμει ὄσι εἰς ὡς ὑποκείμενον, ἀλλ' ὡς εἰδοποιεῖσθαι πεφυκεῖα. Εἰς ὀπίλυσιν ἐν τῆς ὀπορίας ταύτης εἶσα τῆ ὀνομάτων εἰκός ἀναπτύξαι. τῶτων γὰρ ἀγνωσμένων λαμβάνειν ἀνάγκη τῶ σημανομένῳ αὐτοῖς φύσιν, εἰπωμένη ἐν διὰ βραχέων τῆς σημασίας τῆ ὀνομάτων τῆ ὄντος τῆ εἶναι, τῆ ὑπάρχειν, τῆς ὑπάρξεως, τῆ ἐνυπάρχειν, σιωυπάρχειν τε κ' τῆ τοῖστων. τοιγαρῶν ὄν κ' εἶναι λέγεται, διὸ α. ὄσι τὰ πᾶσι, τῶτο δὲ διχῶς λαμβάνεται, ἢ ἀπὸ τῆ ἀληθείας, τὸ γὰρ ἀληθές εἶναι λέγομεν ἐν τῆ τῆ πᾶσι πραγμάτων φύσει, ἢ ἀπὸ τῆ γενικωτάτη ὄντος τῆ ὡς τῆ ἀφ' εἰδός ὀμωνύμως κατὰ τῆ δέκα κατηγοριῶν λεγομένη, διαφέρει δὲ τὸ ὄν κ' τὸ εἶναι, ὡς τὸ σιωημμένον, κ' ἀφηρημένον. τὸ ὄν εἶναι οἰονεῖ λόγος ὄσι τῆ ὄντος, ὄθεν τῶ εἶναι διαφέρειν ὄσι τῶ διαλλάτειν λόγῳ, κ' διὰ τῶτο ἡ ὕλη λόγῳ διενόησθαι τῆς σερήσεως λέγεται τῶ εἶναι διαφέρειν, ἢ δὲ εἶσα πᾶσι ἀναγομένη πᾶσι τῆ ὄντος, οἷον εἰδικωτέρα ὄσι αὐτῆ ἐπ' ἔλαττον εἶσα, τὸ γὰρ εἶναι κ' τῆ συμβεβηκότων λαμβάνεται, κ' τῆ παντὸς ὄντος ἐν τῆ φύσει, ἢ δὲ εἶσα τῶ ἰδίαν φύσιν σημαίνει τῶ πᾶσι καθ' ἑ ὡς ἔσθαι, κ' ἀντιδιασέλλεσθαι τῆ συμβεβηκότων αὐτῆ. ὄθεν παντὸς ὀρισμῆ τὸ ὀριστὸν εἶσα ὄσι κ' τὸ

ὑπὸ τῆ ὀρεσμῆ δηλωμένον ἔσθια λέγεται τῆ ὀρεζομένη, ὥστε ταῦτόν εἶναι
 τὴν ἔσθιαν, καὶ τὸ τὴν ἔσθια εἶναι τῆ φράγματος, καὶ ὀρθῶς ἐν ἐπίνοι τὴν ἔ-
 σθια τῆ τὴν ἔσθια εἶναι διακρίνεισιν. ἢ γὰρ ἔσθια ἢ ὅλον τὸ τί ὄντι ὑπάρ-
 χει, ἢ μέρος ἔσθιαδὲς τέτε, ὁμοίως καὶ καλῶς λέγεται τὴν ἔσθια τῆ
 φράγματος σάξεται ὀλοπλῶς ἐν τοῖς αἰτίοις αὐτῆ, καίτοι μὴ εἰς ὑπό-
 στασιν ἐλθῆσαν, τὸ γὰρ ἐν τοῖς αἰτίοις διδάμει ὄντι καὶ μέλλον, καὶ
 αὐτὸ δι' ὀρεσμῆ δηλωθεῖν. ὁ γὰρ ὀρεσμὸς φραγμάτων ὄντι ἐκτός ψυχῆς
 ὑπαρχόντων, δηλαδὴ μὴ κατ' ὀπίσθια ὄντων, ὡς εἴρηται παρὰ Ἀλεξάν-
 δρου ἐν α'. τῆ Φυσικῶν ζητημάτων. ὁμοίως ἐν καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς αἰτίοις
 καὶ αὐτὸ ὀρεθεῖν τὰ φράγματα ὀρίν αὐτὸ χωριστὰ γίνονται, καὶ κατ' ἐνέρ-
 γειαν ὑπαρχόντα. ἢ δὲ ὕπαρξις ἢ τὸν ὄντι καθόλου τέτε εἶναι καὶ τῆς
 ἔσθιας, σημαίνεται γὰρ αὐτῆ τὸ συνημμένον ἔκτε τῆς ἔσθιας καὶ τῆ εἶναι
 ἀληθῶς ἐν τοῖς ἔσθια. ὄντι ἢ ὕπαρξις τῆ ἀτόμων ὄντι ἢ ἐν τοῖς ἀ-
 τόμοις, καὶ διὰ τῆτο ἀφαιρεῖν εἴρηται ἢ ὀπίσθια τῆς ὑπαρχείας, ὡς χω-
 ρίξασα τῆς ἔσθιας τῆ ἀτομικῶν διαφορῶν, καὶ θεωρεῖσα ταῦτα καὶ τὴν
 ταυτότητα τῆς φύσεως, καίτοι φράγματι ἀμήχανόν ὄντι τῆς ἔσθιας αὐτὸ
 ὑπαρχείας εἶναι. ἐπειδὴ τοῖνυ ἐχ ὑπομένει τὸ εἶναι τῆ φραγμάτων
 ἀναιρημένης τῆς τῆτων ἔσθιας, καλῶς εἴρηται ἐν τῆ κατηγορίᾳ παρὰ Φιλο-
 σόφου ἀναιρημένων τῆ φράγτων ἔσθια μὴδὲ τῆ ὄντων ὑπομένειν. καθ' ἑαυ-
 τὸ δὲ ὑφιστηκός, καὶ αὐτὸ ὑπαρκτόν ὄντι ἢ α'. ἔσθια, ὡς ἐν αὐτῆ σάξεται
 τὸ οἰκείον εἶναι. ἀλλὰ μὴ παρὰ ἐν ἑτέρω εἶναι, ἢ καὶ ὅτι τοῖς συμβεβηκό-
 σιν ὑπόκειται. ὡν τὸ εἶναι ἐν ὑπαρχείν ὄντι, συυπαρχείν δὲ λέγεται
 ὅσα πέφυκον ὁμοῦ εἶναι, καὶ μὴ χωρὶς ἀλλήλων, οἷον τὰ μέρη συυ-
 παρχείσιν εἰς συμπλήρωσιν τῆ ὄντι, τὸ γὰρ καθ' ἑαυτὸ, καὶ χωρὶς
 ὑπαρχόν ἐκ ἔσθια μέρος. τὴν ὕλην τοιγαρὶν εἶναι τε φανερόν ἐν τοῖς ἔσθια
 καὶ οἰκείον ἔχειν εἶναι. ἔτι δὲ καὶ ἔσθια, καὶ ὑπαρχείν ἐν τῆ σιωδέ-
 τω, καὶ ἐν ὑπαρχείν αὐτῆ, καὶ ὑποκείσθαι τῆ εἶδει, ἀλλὰ μὴ καθ' ἑαυτὴν
 ὑφιστηκείναι. ἔσθια δὲ καὶ ἢ ἐνέργεια τῆ πολλαχῶς λεγομένων, ὡς καὶ ἢ
 ἐντελέχεια, ἢ ὁ Φιλόσοφος β'. παρὰ ψυχῆς εἰς α'. καὶ β'. διείλε, τε-
 τέσιν εἰς εἶδος καὶ ἐνέργειαν. ἔτι δὲ ἢ ἐνέργεια ἢ τῆ εἶναι ὄντι, ἢ τῆς
 ὑπαρχείας, τὸ ἔσθια εἶναι ἐνέργεια ὄντι τὸ φραγματικῶς ὑπαρχείν ἐν τοῖς
 ἔσθια, ὄντι ὡν ὄντι φύσις καὶ εἶναι, ταῦτα ἐνέργεια ἐν τοῖς ἔσθια εἶναι
 αὐτομολογεῖται. ἔσθια τοῖνυ ἢ ὕλη ἐνέργεια, καὶ τὸ εἶναι αὐτῆς ἐνέρ-
 γεια ὄντι, ὡς ὑποκειμένης, τῆ γὰρ ὕλη τὸ τῆ εἶδος ὄνομα ἀποτίμε-
 ται, ἀρα καὶ τὸ ἐνέργεια εἶναι. συναγεται δὲ τὸ ἢ ἔσθια ἐκ τῆς ἔσθια.
 ἢ περὶ κοπῆς τῆ α'. τῆ Φυσικῶν, ἔποςθια λέγοντος τῆ Φιλοσόφου. δεῖ
 ἢ αἰτί τὸ ὑποκείσθαι τὸ γιγνόμενον, καὶ τῆτο εἶ καὶ ἀειδμῶ ὄντι ἐν,
 ἢ ἀλλ' εἶ εἶδειγε ἐχ ἐν, παρὰ γὰρ εἶδει λέγω, καὶ λόγῳ ταῦτόν, καὶ γὰρ

ἢ ταῦτον ἀνθρώπων καὶ τῆς ἀμύσῳ εἶναι, καὶ τὸ μὲν ὑπομύσει, τὸ δὲ ἢ ἔχ' ὑπομύσει. Ἐξ ἧν ὁ Φιλόσοφος ἔ' μόνον φησὶ μὴ τῶ εἶδει ταῦτον εἶναι τοῖς γιγνομένοις καὶ ἀπογιγνομένοις, ἀλλὰ καὶ τὸ ῥηθὲν δαίκνυσιν ἐκ τῶ τῶ μὲν ὑπομύσειν, τὰ δὲ μὴ, ὁμοίως τῶ αὐτῆ βιβλίῳ μορίῳ ξ'ς. τῶ ὕλλῳ καὶ τῶ σέρησιν ἀειθμῶ μὲν εἶ, εἶδει δὲ δύο φησὶν, εἶσι δὲ ἡ σκίψις οὐταῦθα τῆς ὕλλης δίχα τῆς εἰδῶν, πῶς δ' αὖ ἡ ὕλη τῆς σέρησιως εἶδει λέγοιτο διαφέρειν, ἐνέργεια μὴ ἔσα; καίτοι ἐκ αὐ ἀποφαίλω τὸ τῶ εἶδος ὄνομα κοινότερον ἐλαμβάνεται. Ἔ'τι δὲ τῆς αὐτῆς μορίῳ ἀειθμητικῶ τῶ ὕλλῳ, καὶ τὸδε τι λέγει, ὡς ἔξ αὐτῆς γιγνομένων τῆς πραγμάτων. ἔχει τοιγαρῶν ἡ ὕλη καὶ τῆς εἰδῶν κωχαισμένη τὸν οἰκεῖον τῶ εἶναι λόγον. ὁ ἔσαν δὲ βεβαιῶι Θεμισίος εἶ τῆς αἰ. τῆς φυσικῶν, ὡς τῆς ὕλλης, πρᾶγμα εἶ ἑαυτῆ καὶ ὑπάρχον ἐνέργεια καλῶν τῶ ὕλλῳ. ἀλλὰ καὶ πολλοῖς τισιν ἄλλοις λόγοις ἐμπεδύται τὸ λεγόμενον, αἰ. ἐκ τῶ δεισμῶ τῆς ὕλλης, λέγεται ἡ πρῶτον Φυσικῶν μορίῳ π β'. τὸ αἰ. ὑποκείμενον ἐκάσῳ ἔξ ἔ γίγνεται τι εὐπάρχοντος μὴ κατὰ συμβεβηκός, εἴτε φθείρεται εἰς τῶ ἀφίξεται ἔχατον. ἔξ ἔ δῆλον ὅτι εὐπάρχειν λέγεται, καὶ ἔτι ὡς ὑποκείμενον πρόπρον ἔξ τῆς εἰδῶν, πῶς ἔν ἔχει τὸ εἶναι ὡς τῆς εἰδῶν, ὡς τὸ εἶναι τῆς προτέρων σμύσασαι τῆς ὑσέρῳ ἐπιγυνομένη. β'. ἡ ὕλη εἶ τοῖς ἀειθμητοῖς τέτακται ὡς τῶ Φιλοσόφῳ, πῶς δὲ μὴ ἔσα ἐνέργεια ἀειθμητῆ λέγοιτ' αὐ. γ'. ἐκ τῆς ὕλλης ἐξάγεται τὰ εἶδη, ἔχ ὡς ἔσης μὴ τῶ εἶδος, ἀλλ' ὡς ὑποκειμένη, ἄρα ὅτι πρᾶγματι.

Ἔ'τι δὲ ἡ ὕλη μέρος ὅτι τῆς σμύθετε ἔσας, καὶ εἶ τοῖς ἔσι καταλέγεται, ὡς καὶ τὸδε τι προσαγορεύεται. δ'. ἐπειδὴ ἔχατόν τι ὅτιν ἡ ὕλη εἰς ὁ οἰχεται τὰ εἶδη, εἰ ἔκ' ἔσι φθαιρομένων τῆς εἰδῶν, εἰς μηδὲν φθαιρῶναι τὸ εἶδος ἐλέγετο. τῶ δὲ ἔκ ἀληθῆς, ἀλλὰ μάλλον ὁ Φιλόσοφος τῶ ὕλλῳ ὑπομύσειν μαρτύρεται, φθαιρότος τῶ εἶδος. ε'. ἡ ὕλη ὑποκειμένη ἔξ τῆς ἐναντιώσεως, ἔχει ἄρα τὸ εἶναι οἰκεῖον, καὶ σᾶζει τῶ ὑπ' ἀμφοτέρων τῶ ὅρων, πῶς ἡ τὸ εἶναι τῆς ὕλλης μὴ χωρεῖσθον ὄν τῆς ἐναντιῶν, ὡς πρᾶγματος πρᾶγμα σᾶζοιτο τὸ αὐτὸ ὑπὸ τὰ ἐναντία. ἔσι γὰρ ἡ ὕλη ἡ αὐτῆ κατὰ τῶ φύσιν αἰεὶ ὑφ' ὅτιον εἶδος. ς'. ὅπῳίκα φασὶ τῶ ὕλλῳ μὴ ἐνέργεια εἶναι, ἀλλὰ δυνάμει μόνον, πότερον ἐρωτῶν τις ἡ ὕλη ἔσῶται τῆς δυνάμει εἶναι, ἢ ἔκ' ἔσῶται, ἔδὲ τι εἶσιν, ἀλλὰ μόνον δυνάμει λέγεται, καθ' ὅ εἶναι δυνάται ἐνέργεια, ὡς πρᾶ καὶ τὰ ἀποτελέσματα δυνατὰ φαιμὲν εἶναι. τῶ δὲ ἀποπῶτατον. ἔφοιτο γὰρ αὐ ἐκ τῶ μηδενὸς τὰ ὄντα γίγνεσθαι. ὡς φείδειται τῶ πάλαι Φιλοσόφῳς ἄπαντας ὁμοφῶνως ἐκ τῶ μηδενὸς μηδενὸ γίγνεσθαι ἀποφανομένης. ζ'. τὸ δυνάμει ὄν μέρος ὄν εἰς ὁ

διαί.

E.P. IONANNINA 2006

διαιρείται τὸ ὄν, ἢ ἐργεῖα ἔσιν, ἢ ἕκ' ἔσιν, καὶ εἰ μὴ ἐργεῖα ἔσιν
 πῶς φασὶ δυνάμει μόνον ὑπάρχειν, εἰδὲ ἕκ' ἔσιν ἐργεῖα, τὸ ὄν-
 τος ἔσαι τὸ μὴ ὄν μέρος. Τελευταῖον ἢ ὕλη μία τῷ ἀειδμῶ ἔσιν, αἰ-
 διος, ἀγνώστου, ἀφθαρτος, ἀμετάβλητος, ἰδιωμάτων ἀμοιραῖσα πολ-
 λῶν. ἔτι δὲ ὄν, ἐστία, πρᾶγμα, καὶ τόδε τι. ἔχει τοιγαρὲν τὸ εἶναι
 ἐργεῖα καθ' ἑ κατηγορεῖται τὰ τοιαῦτα. εἰ γὰρ ἄλλ' τὸ εἶδος ἔχει
 τὸ εἶναι, πῶς αἰ ρηθεῖσαι τῆς ἐστίας αὐτῆς ὄψεσιν ἢ ἀπορήκασιν
 τῷ εἶδει; δι' ὃ γὰρ ἕκαστον τοῦτον ἐκεῖνο μᾶλλον εἶναι τοῦτον ἢ κοι-
 νῆ τῷ Φιλοσόφῳ διδασκαλία κηρύττει. Ταύτῃ ἔν τῷ ἀλήθειαν καὶ
 ὁ Φιλόσοφος πολλαχῆ δεῖξαι βεβόητος, φύσιν ὀνομάζει τῷ ὕλῃ,
 καὶ καθ' ἑαυτῷ μὴ ἀγαθόν, αἰχρὸν δὲ κατὰ συμβεβηκὸς Μητέρα τε,
 καὶ τόδε τι μᾶλλον ἢ τῷ ἔρῃσιν. τῷ αὐτῷ βεβαιῶσι Θεμισίος, ἐν τῷ
 α. τῷ Φυσικῶν περὶ τῆς ὕλης, τῷ ὕλῃ πρῶτως μὴ ὡς πρᾶγμα.
 ἐν ἑαυτῇ καὶ ἐργεῖα, εἶπε ὡς ὑποκείμενον τῷ εἶδῶν νοεῖσθαι τῷ ὕ-
 λῃ διδάσκων, καὶ ὡς ἀληθῶς δυνάμει ἔσιν ὄν, ὡς δικτικῆ τῷ εἰ-
 δῶν, καὶ μὴ ὄν ἔσιν ἐργεῖα τέλειον, καὶ ἀπληρισμῶν. ἢ μὴ ὡς
 ἀτελῆς ἐστία. τῷ γὰρ καὶ μάλα ἐργεῖα ἔσιν, ὡς καὶ Ἀλέξανδρος
 πολλαχῆ διέξεισιν. ἐν γὰρ τῷ α. τῷ Φυσικῶν ζητημάτων κεφ. κ δ'.
 τῷ ὕλῃ φησὶν ἐπιδέχεσθαι τὸ εἶδος τῷ γιγνομένῃ, ἐπειδὴ καθ' ἑαυτῷ
 ὄν ἔσιν ὑποκείμενον αἰεὶ καὶ σῶζον τῷ αὐτῷ φύσιν. ἢ γὰρ δυνατὸν ὑπομέ-
 νειν τε καὶ ὑποκεῖσθαι τινὶ ἢ μὴ ἔστι φύσιν ἰδίᾳ. ὅθεν τῷ ὕλῃ οἶεται
 δεῖσθαι τῷ εἶδος ἕκ' εἰς τὸ εἶναι ἀλλ' εἰς τὸ εἶναι ἐργεῖα τέλειον ὄν, ὁ
 δὲ Συμπλίκιος α. Φυσικῆς Ἀκροάσεως, μοδίῳ ν σ'. τὸ ὑποκείμενον
 ἐργεῖα ὑποκείμενον εἶναι, ἀλλ' ἢ δυνάμει φησὶ. καὶ β. περὶ ψυχῆς
 μοδίῳ κ'. ἢ ὕλη φησὶ δυνάμει ἔσιν, ἕκ' ὡς δυνάμει ὕλη, ἀλλ' ἐστία
 δυνάμει, ἐδὲ ὡς ἐργεῖα μέλλουσα εἶναι. τὸ γὰρ ἢ ὑποκείμενον ἀλη-
 θῶς ὄν ἔσιν, μάλιστ' αὐτῶν ὁ φιλόσοφος τῷ αὐτῷ ἐκφαίνει ἐν τῷ
 α. περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς κεφ. γ. λέγων. ὅτι ἐργεῖα ὄντα
 νῦν φασὶ τὰ ἐν ὑπάρχει ὄντα. ἐπεὶ καὶ ἢ ὕλη δυνάμει τ' ἄλλα
 ἔσιν ὅσα ὑπάρξιν ἔχει, καὶ αὐθυπόστατά ἔσιν, ἐργεῖα ἔσιν ὕλη. εἰ
 γὰρ δυνάμει φαίης αὐτῷ ὕλῃ εἶναι, ἕκ' ἔτι αὐτῷ εἶναι ὕλη, τὰ
 αὐτὰ δὲ καὶ ἐν τῷ κατὰ Πρόκλῃ, πλατύτερον διέξεισιν. ὁ δὲ Ἀμ-
 μώνιος ἢ μόνον ἐστία εἶναι τῷ ὕλῃ, ἀλλὰ καὶ σῶμα, καὶ τειχῆ δια-
 σταπῶν. Κεῖδω τοίνυν ὡς ἀναμφίβολον τῷ ὕλῃ ἐργεῖα εἶναι ὡς ὑπο-
 κείμενον, δυνάμει δὲ ὡς δικτικῷ τῷ εἶδῶν.

Αΐνασκλή τῆς ἐναντίων δογμαίων, ἢ λύσις τῆς ἀντικειμένων λόγων.

Οἱ δὲ τῆς ἐναντίας προΐσανται δέξης εἰς ἀναφορῶν τῆς παρ' ἡμῖν λεγομένων, εἶναι μὲν φασίν, ἀλλ' ἐκ ἐνέργεια, εἰδὲ ὑπάρχειν τῷ ὕλῳ. τὸ γὰρ εἶναι ἐνέργεια τοῖς εἶδεσιν ὑπονοεῖται. καὶ διὰ τὰ εἶδη τοῖς ἄλλοις. ὁπλῶκα δὲ τις ἐνσταίν τῷ ὕλῳ ὑπάρχειν πρὸ τῆς γρηγομένης εἶδος, ἢ καθ' ἑαυτῷ ἀλλὰ διὰ τὸ προσεγγέμενον εἶδος ἀπαρτῶσαι τῆς ὑπάρξεως ταύτης μεταχηκεῖναι, καὶ τοὶ τὰ τοιαῦτα μηδενὸς ἀξία λόγου, τοῖς νυνεχίσι δοκεῖ. τὰ γὰρ ἀντιδιαίρετα μέρη, καθ' ἑαυτὰ σώζουσι τὸ εἶναι, ἢ μὴ δι' ἑτέρου θάτερον, ἢ δὲ ὕλη μέρος ὅτι τῷ ὄντος, ὡσπερ καὶ τὸ εἶδος, καὶ τῆς πρῶτον ὡς ὑποκείμενον. εἴτε δὲ ἢ ὕλη ἐκ' ἑσιν εἶδος, ἢ μηδενὸς ἐν ὄντι, ἢ τὸδε τι. ἐκ' ἑσιν δὲ μηδενὸς, ὅπως αὐτὸ μὴ ἐκ μηδενὸς γινώσκται τὰ πάντα, τὸ δε τι ἄρα. εἰ δὲ τὸ δε τι διὰ τὸ εἶδος, πῶς ὁ Ἀριστοτέλης ἀρχοειδεύειν τίθησι τὰ εἶδος τῷ ὕλῳ, ὡς ἴδοι αὐτὶς ἐν τῷ β. περὶ μερῶν ζῶων, κεφ. α. καὶ ἐν τῷ α. Φυσικῶν καθ' ἑαυτῷ θεωρητικῶν ἀειδητικῶν ὑποφαίνεται. εἴτε δὲ ὁμοίως ἢ ὕλη καὶ τὸ εἶδος τοῖς ἰδιώματι χαίρουσι τῷ ὄντος, ἔστι γὰρ ἢ ὕλη ἐν τι καὶ ἀληθὲς πρᾶγμα, μάλιστα δὲ χωριστὸν εἶναι δεῖ τῶν ἑκατέρω τὸ εἶναι, τῆς μὲν γὰρ αἰδίου ὄντι καὶ ἀφθαρτον, τῆ δὲ φθαρτὸν καὶ ῥύσθον. εἰ δὲ ἀληθὲς εἴη τῷ ὕλῳ προὑπάρχειν τῆς γρηγομένης εἶδος, διὰ τὸ προγεγονὸς ἐν αὐτῇ, τίτος ἐνεκα φθειρομένη τῆς εἶδος, ἢ συνηφθάρθαι ἢ ὕλη λέγεται; τῷ δὲ ἔστω παντὸς τῆς εἶδος τῆς ὕλης καὶ τῆς εἶδος ὄντος, οἷατέ ὄντι, ἀπὸ καθ' ἑαυτῷ θεωρητικῶν; πρὸς τῶν εἰ καὶ τῆς εἶδος ὅτι τὸ εἶναι τῆς ὕλης, ἐλέγετο αὐτὸ τὸ εἶδος, ἢ μόνον τῷ συνηδέτω, ἀλλὰ καὶ τῇ ὅλη παρέχειν τὸ εἶναι. ἢ τὸ ἐναντίον ὁ θεμισίος ὑποφαίνεται ἐν τῷ β. περὶ ψυχῆς, ὁπρῶννυσι δὲ καὶ Ἀριστοτέλης τὸ λεγόμενον σαφῶς ἐν τῷ ζ. τῆς α. Φιλοσοφίας, μορίῳ ἢ καὶ ἐν τῷ δ. τῆς Φυσικῶν, μορίῳ εἰ. ἐνθα φασίν, ἔστι δὲ τὸ ποιῆτον ἢ ὕλη καὶ τὸ ἀόριστον. ὅταν γὰρ ἀφαιρεθῇ τὸ πέρασ καὶ τὰ πάθη τῆς σφαίρας, λείπεται εἰδὲ καὶ τῷ ὕλῳ. ὅθεν ὁρθῶς συλλάγεται ἀφαιρέσειων τῷ νῶ, πασῶν τῆς ἐν τῇ ὕλη μορφῶν, λείπεσθαι εἴτε τῷ τῆς ὕλης φύσιν, ἢ τις ἐκ αὐτῶν ὑπομένοι τῆς εἶδος ἐξηρημικήν κατὰ τὸ εἶναι, δυνάται γὰρ δὲ ὁ ἡμέτερος νῦν τῆς συνηπαρχόντων θάτερον αὐτῶν θάτερον σκέψασθαι. ἢ μὲν σῶν θεωρητικῶν τὸ εἶναι τινὸς ἀφαιρέσειων τῆς συστατικῶν τῆς, καὶ τῆς αἰτίων δι' αὐτὸν ποιῆτον ὄντι, ὁ δὲ ἀδυνάτον ἔστιν. οἱ δ' ἀντικείμενοι λόγοι ῥαδίως ἀνα-

σκιδάζονται, τὸ γὰρ λεγόμενον ἐν τῷ ζ'. τῆς α'. Φιλοσοφίας ὅτι ἡ
 ὕλη ἐστὶ τόδε, ἐστὶ ποσόν δε, ἐστὶ ποιόν δε, καὶ ὅτι ἡ ὕλη δια-
 λυτοφά-
 σεως γινώσκειται, ἀλλήλῃ τὴν λύσιν ἔχει, ἔ γάρ ἐστι ἡ ὕλη ἐπιτελής
 ἐστία, οἷα ἐστὶν ἡ ἐν ταῖς κατηγορίαις ταυτομενὴ κατ' ἀθείαν, ἀλλ' ἀ-
 τελήστε καὶ διωάμει ὄν, ὅθεν ὀρθῶς λέγεται, ὅτι ἐκ ἐστὶ τόδε, ἡ γὰρ
 δεικτικὴ ἀνωθυμία τοῖς ἐν ὑπάρξει ἐστὶ προσήκει καὶ ταῖς ἐπιτελείαις
 ἐστίαις. ὅτι δὲ δι' ἀρνήσεως, ἡ κατ' ἀναλογίαν ληπτὴ γίνεται, ἐκ
 ἀναιρεῖ τὴν τῆς ὕλης ἐστίαν. διὰ γὰρ τῆς εἰδικῆς ἐπιτελείας τὰ πράγ-
 ματα γίνεται νοητὰ. ταύτης δὲ τὴν ὕλην ἐμοιρεῖν καὶ ἡμῖς ἀναμφιβόλως
 οἰόμεθα, ἡ ὅτι ἡ ὕλη δὴλη γίνεται καὶ ἀναλογίαν, ἐστὶ δὲ καὶ καθ' ἑαυ-
 τὴν ὡς ὄν νοητὴ, καίτοι ὡς ὑποκείμενον ἐξ ἀνάγκης χέσιν ἔχει πρὸς τὰ
 εἶδη ὡς ἐστὶ δεικτικὴ καὶ πρὸς ἅμα γινώσκειται. ἐτι δὲ ἐλέγτο τὸ ὄν ἡ
 διωάμει εἶναι ἡ ἐπιτελεία, εἰ ἐν ἡ ὕλη ἐπιτελεία, ἀρα ἐκ' ἐστὶ διωάμει ὄν,
 ὡς νομίζεται. φησὶν ἔν ὅτι ἡ ὕλη ἀναβαλλομένη τοῖς εἶδει διωάμει
 ἐστὶν, ἐπιτελεία δὲ καθ' ἑαυτὴν, καὶ ὡς ὄν θεωρημένη. πρὸς τούτοις ἀπεφί-
 ρετο ὅτι τὸ ὄν, καὶ τὸ εἶναι τῷ ἀφ' ἐσὶ ἐστὶ, διὸ δὲ ἐπὶ πρώτῃ προσήκειν
 ἦτοι τῷ εἶδει, καὶ διὰ τούτο τοῖς ἄλλοις ἀνάγκη. πρὸς ὃ δὴ λέγομεν, ὅτι τὸ
 ὄν καὶ τὸ εἶναι, τῷ ἀφ' ἐσὶ ἐστὶν, ἐστὶ μὲν ἐν ὡς ὑπὸ τῷ εἶδει λέγεται,
 ἐστὶ δὲ ὡς ὑπὸ τῆς ὕλης, τῆ ἢ φύσει πρότερον ἡ ὕλη, τῆ δὲ ἀξία τὸ
 εἶδος, τούτο δὲ ἐστὶν ἀτοπον, τὸ τὰ ὄντα ὅτε μὲν ὑπὸ τῆς ὕλης, ὅτε δὲ
 ὑπὸ τῷ εἶδει λέγεσθαι κατὰ διάφορον θεωρίαν, τὸ γὰρ ἀφ' ἐσὶ εἶναι
 τάξιν τινὰ ἐμφαίνει, ἔ μὲν δὲ διὰ τούτο συνάγειν διωάμεθα τὰ ἀφ'
 ἐσὶ ἅπαντα ὑπό τινος ἀ. ἔχειν τὸ εἶναι; ὀρθῶς γὰρ ὁ Σιμπλίκιος
 ἐν τῷ α'. τῷ φυσικῶν ὅτι τῷ ν'. περὶ μαχίαι, τὸ εἶναι φησὶν ἔ πρὸς τῆς
 ἐστίας εἰς τὰς λοιπὰς κατηγορίας ἐκρυβῆαι, ἀλλὰ τῆ ἐστία ἀ. ἐπειτα
 δὲ τοῖς ἄλλοις προσήκει. τοιγαρὶν καὶ τὸ εἶδος ἀ. ἐστὶ τῆ ἀξία τῷ ὄν-
 των, καὶ ὑπὸ τῆς ἡ τάξιν προσγίνεται τοῖς λοιποῖς, ἔ μὲν καὶ τὸ
 εἶναι, ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ, ὑπὸ τῆς γενέσεως εἰλημῶν ὀπλύνεται. ῥῆ-
 σα. λέγεται γὰρ τὸ γινόμενον ὅλον γίνεσθαι, ἔχ ἄς τῆς ὕλης μὴ
 ἐχέσης τὸ οἰκίον εἶναι, καθὰ ὑπομῆναι, ἀλλ' ὅτι τὸ εἶδος ἐστὶ, τὸ τὸ
 εἶναι τῷ συνδέσσει, καὶ διὰ τούτο τῷ εἶδει ἀποικημῶν, ἡ προσγινόμεναι
 τὸ ὅλον φθείρεσθαι καὶ γίνεσθαι λέγεται. καὶ πρὸς τὸ τελευταῖον πράχει-
 ρος ἡ ἀπαύτησις, καὶ γὰρ ἡ ὕλη διωάμει λέγεται πρὸς τὸ εἶδος, ἀλλ'
 ἐκ' ὅτι ἐκ' ἐστὶ πρᾶγμα ἀληθές.

Πότερον, τῆς δυνάμει εἶναι ὑσιῦται ἡ ὕλη;

Ἐπειδὴ δίδεσται χωριστὸν εἶναι τὴν εἶδὸς τὸ εἶναι τῆς ὕλης, σκέ-
 ψας ἔστιν ἀξιὸν τὸ εἰτιῦθαι. πότερον ἡ ὕλη τῆς δυνάμει εἶναι
 ὑσιῦται ἢ ἔ. δεῖ ἔν εἰδέναι ὅτι ἐν τῇ ὕλῃ διττῆς δυνάμει, ὡς ἡ
 μὲν κοινὴ ἔστι πάση ὕλῃ, καθ' ἡδὲ δηλαδὴ δεκτικὴ λέγεται ἐκ φύ-
 σιως αὐτῆς τῆς εἰδῶν, καὶ τέτοις ὑποκείσθαι πικρυῖα, ἢ δὲ ἰδία ἔστι καὶ
 προσεχῆς, ὡς τῆς διαθέσιων ἀναφυομένη τῆ ἐπιλοσομῆς εἶδὸς, ὡς ἡ
 ἔδει, αὐτὴ ἀμφισβητήσκειν ὅτι συμβεβηκὸς ἔστι τῇ ὕλῃ ἀναφυομένη,
 καὶ τῇ μεταβολῇ τῆς εἰδῶν ὡς βαλλόμενον. περὶ δὲ τῆς ἀ. ἀμφισβητεῖται,
 πότερον σωμαϊδὸς ἔστι τῇ ὕλῃ, καὶ ταύτῃ σωμαῖα, ἢ ἀλλοίως πως
 ἔχει; ἔξ ὅτε σημειώσκειν ἀξιὸν εἶναι, ὅτι τῆς ἀληθείας ἡμάρτον οἱ
 λέγοντες πᾶσαν δυνάμιν ἐκ προηγμένης τινὸς εἶδὸς ἀνακύπτειν. ἡ γὰρ
 ἐν ὕλῃ ἀδιόριστος δυνάμει ἔστι ὡς τῆς εἰδῶν ἔστι, ἀλλὰ πρὸς τῶν,
 μάλιστα διαιρημένη τῆ ὄντος, εἰς τὴν δυνάμει ὄν καὶ ἐνεργεία, εἴη αὐ-
 θάτερον τῆς μέρων τῶν ἐν ἐτέρῳ ὡς μεχόμενον, ὡς τῆς ἐνεργείας
 αἰετὶ λαμβανομένης τῆς δυνάμει. τῶν ἔπος ἔχόντων ἀμφισβητεῖται
 πότερον ἡ δυνάμει διακίεεται τῆ ἐν ὡς ἔστι. πολλοὶ γὰρ τῆς νεότερον
 πᾶσαν δυνάμιν συμβεβηκὸς οἰησάμενοι, ὡς ἀειδημημένη ὑπὸ τῆς Φιλο-
 σόφου ἐν τοῖς εἰδῶσι τῆς ποιότητος τῆς ὑποκειμένης ὑσίας, ὄντος διασέλλε-
 σιν. ἀλλ' ὅμως ἀληθῆς μάλλον ἢ ἐναντία δόξα, ἀρχὴ ὅτι ἡ δυνάμει τῆ
 ἐνεργείν, ἢ τῆ πάθειν. τὴν δὲ τοιαύτῃ ἀρχῇ τίς αὐτῆ φαῖν συμβε-
 βηκὸς εἶναι; ἀλλὰ μὴ φύσιν τῆ πάθειντος, ἢ ἐνεργῆντος; συμβεβηκὸς
 γὰρ μόνον ἔστι ἢ τῆ ῥᾶον ἐνεργείν, ἢ πάθειν διάθεσις. διὰ ταῦτα ἐν
 ἰσως καὶ Ἀριστοτέλους ζ'. τῆς Φυσικῶν, καὶ ἐ. τῆς ἀ. Φιλοσοφίας τῆ τῆς
 ποιότητος ἀειδημῶν εἶδη ἔ καταλέγει τὴν δυνάμιν. ὅθεν Ἀλέξανδρος
 ὡς τῆς Ἀβερρώη ἐν τῆς ζ'. τῆς Φυσικῶν τῆς ὑποκειμένης τὴν δυνά-
 μιν ἔ διασέλλει. ἐπειδὴ τοιγαρὲν ἔδου ἡμᾶς ἀναγκάζει πολυπλασιάζειν
 τὰ ὄντα, καὶ ὡς ἐτερόντι νομίζειν τὴν ἀρχῇ τῆ πάθειν, ἢ ἐνε-
 γείν, ταῦτὸν εἶναι τῆ ὑποκειμένης τὴν δυνάμιν ὁρθῶς ὡς φανόμεθα.
 Ὅ δὲ λέγουσιν, ὅτι ἡ δυνάμει συμβεβηκὸς ἔστι καὶ τῆ ὑποκειμένης λεγόμε-
 νον, καὶ δεικνυμένου, τοιαύτῃ ἔχει τὴν λύσιν. ἡ γὰρ δυνάμει ποιότη-
 τος ἔστι καθ' ὅ ποιὸν ὡς ταύτης ἐπονομάζεται τὸ ὑποκείμενον. δια-
 κίεεται δὲ καὶ τῆ λόγῳ τῆ ὑποκειμένης, διὰ τὴν ἐπανδύσαν αὐτῇ ἔ-
 σιν, εἰ ἡ καὶ παρέπιθαι τῆ εἶδει ἔδ' ὅτε λέγεται. ταύτῃ δὲ τῶν
 ὑποκειμένων, κείδω ἀ. ὅτι ἡ ὕλη κοινὴ δυνάμει ἢ πρὸ τῆς εἰδῶν
 ἔσα ὡς λυτῶς θεωρημένη, φύσις ἔστι καὶ ὑσία τῆς ὕλης. κείδω β.

δυνά-

E. P. IONANNINA 2006

ὅτι ἡ τοιαύτη δυνάμις ἀπὸ τῆς χάριτος ἢ ἔχουσα ἢ ὑλὴ πρὸς τὰ ἐπι-
 δη λαμβανομένη, καὶ καθὸ δὴ τούτης ἢ ὑλὴ ποία λέγεται, ὁρθῶς
 διασέλλεται τῆς ὑλῆς. κείδω γ' ἡ ἰδία τῆς ἐκάστη ὑλῆς δυνάμις, ἡ
 δὴ τῆς ἐν αὐτῇ διαθέσεων ἀναρρομένη συμβεβηκὸς ἐστίν, ἣς ἂν
 φανερόν ἐστίν, ὅτι ἡ δυνάμις ἐστίν ἡ τῆς ὑλῆς ὄντοτις, ὥστε ταύ-
 τῳ ἐσιῶσαι τῷ δυνάμει εἶναι. ἡ δὲ χάρις ποιότης ἐστίν, ὅθεν
 ἡ ἐν τῷ θεμισίῳ φαινομένη ἀντιλογία ῥαδίως ἀνασκαδάζεται, ὅπη-
 ρίκα γὰρ ἐν τῷ περὶ τῆς ὑλῆς τῷ δυνάμιν φησὶν ἀποίχεσθαι πα-
 ραγωγικῆς τῆς εἶδος, καὶ τῷ ὑλῆς ὑποκείμενον γενέσθαι περὶ τῆς ἰδίας
 ἐποῦ δυνάμει, ὅπηρὶκα δὲ ἐν τῇ ἀφ' ἧς τῆς ἀ. τῆς Φυσικῶν
 μορίῳ π β'. φοιτήσαντος τῆς εἶδος μὴ ἀναρρομένη φησὶ, τῷ τῆς ὑλῆς
 δυνάμιν, περὶ τῆς κοινῆς τὸν λόγον ποιεῖται, ἡτις αἰεὶ ὑπομένει ἐν τῇ
 ὑλῆ. Δείκνυται ἐν ἡ ἀ. θεμισίῳ καὶ μετὰ τὸν Φιλόσοφον ἐν τῷ ἀ. τῆς
 Φυσικῶν, μορίῳ π β'. εἴδα βαλόμηνος δεῖξαι τῷ ὑλῆς ἀίδιον εἶναι
 φησὶν, ὥς δὲ κατὰ τῷ δυνάμιν ἐ καθ' αὐτὸ, ἀλλ' ἀφ' ἧς καὶ ἀγνώ-
 ρητον ἀνάγκη αὐτῷ εἶναι, εἴτε γὰρ ἐγένετο ὑποκείσθαι τὸ δεῖ ἀ. τὸ
 εἶς ἢ ἐνυπάρχοντες, τῶ δὲ ἐστίν αὐτῇ ἡ φύσις, ὥστε εἶσαι πρὶν γενέ-
 σθαι, τῶ δὲ Συμπλίκιος διερωτῶν, ἐσίαν τῆς ὑλῆς φησὶ τῷ δύν-
 αμιν, καὶ διὰ ταύτῳ ἐσίαν εἶναι, ὥστε τῆς εἶδος ἀφ' ἧς ὁρθῶς ὅπως
 αὐτὸ μὴ φθαρῆ, ἡ ὑλὴ διαμένει τῷ δυνάμιν ταύτης, ὥς ἐσίαν ἢ ἐντελέ-
 χεια ἐστίν, ἡ δυνάμις, ἡ τὸ εἶς ἀμφοῖν, ἀλλ' ἡ ὑλὴ ἔτε ἐντελέχεια
 ἐστίν, ἔτε τὸ εἶς ἀμφοῖν, ἀρα τῷ δυνάμει εἶναι ἐσίαν, καὶ τοι τῷ
 δυνάμει εἶναι ὡς διακριτικὴ τῆς ὄντος διαφορὰ, καὶ συστατικὴ τῆς ὑλῆς ἢ
 συσσωρεύει συστάσειν τινὰ ἐν τῇ ὑλῆ, ἢ γὰρ ἐστίν ὡς ἀπλυσάτη ἐκ
 γενέσεως καὶ διαφορᾶς συγκειμένη, ἀλλ' ἐν τῇ δυνάμει ἐσίαν. βεβαιοῖ
 δὲ καὶ Ἀριστοτέλης τὸ λεγόμενον ἐν τῷ β'. περὶ ψυχῆς, μορίῳ β'. εἴδα
 τῷ ἐσίαν διελθὼν εἰς τε τῷ ὑλῆς καὶ τὸ εἶδος καὶ τὸ ἐκ τῶν. τῆς μετὰ εἶδος
 ἐσίαν φησὶ τῷ ἐντελέχειαν, τῆς δὲ ὑλῆς τῷ δυνάμιν, ἀρα ἐκ' ἐστὶ
 συμβεβηκὸς ἡ δυνάμις τῆς ὑλῆς. εἴτα εἰ ἡ κοινὴ δυνάμις ἐν ὑλῆ
 συμβεβηκὸς ἐστίν, ἢ καλῶς ὁ Ἀριστοτέλης ζ'. τῆς Μεταφυσικῶν, μορίῳ
 ἡ. τῷ ὑλῆς ἐδὲ τὸ δε φησὶν, ἐδὲ ποσὸν δε, ἐδὲ ποιὸν δε, εἴη ἢ τοιάδε ὡς
 ποία διὰ τῆς ἐν αὐτῇ δυνάμει. εἴτε δὲ ψαδῶς εἴρηται τὸ ἐν τῇ ὑλῆ
 ἀ. ὅπηρὶκα εἶναι τὸ ποσὸν, καὶ διὰ τῶ ἐν ταῖς κατηγορίαις τῷ
 β'. ἔχειν χάρα. μάλιστ' ἢ αὐτὸς ὁ Φιλόσοφος ἐφήμαρτεν αὐτῆς τῆς
 ἀληθείας ἢ. τῆς μὲν τὰ Φυσικὰ, μορίῳ ι ε'. ἐκ τῆς ὑλῆς καὶ τῆς εἶδος
 ἐν καθ' αὐτὸ γίνεσθαι λέγων, ἐκ γὰρ τῆς δυνάμει καὶ τῆς ἐνεργείας
 ἐν γίνεσθαι καθ' αὐτὸ, τῆς δὲ ἐν ὑλῆ δυνάμει συμβεβηκὸς ἐστὶς,
 τίς ἐκ ὁρᾶ ὡς δι' ἄλλο ἢ ὑλὴ καὶ τὸ εἶδος ἐν γίνεσθαι καὶ μὴ καθ' αὐτὸ.

Πᾶσα ποιότης γνωστὴ ἐστὶ ταῖς αἰσθήσεσι, καὶ ἢ α΄ ἐστὶν ἢ β΄. ἢ δὲ ἐν ὕλῃ δυνάμεις ἐκ αἰσθητῶν ἐστίν, ἀλλ' ἢ α΄ ἢ β΄ ἐστίν, ἄρα ἔδὲ ποιότης. ἀληθές ἐν ὅτι ἢ ὕλη τῷ δυνάμει εἶναι ἐστίαται. ὡς καὶ αὐτὸς ὁ Πλάτων ἐν τῷ Τιμαίῳ προσβάλλει, τὴν δυνάμιν ἀχώριστον εἶναι λέγων τῆς ὕλης, καὶ ἀναφαίρετον προσγινομένην τῆ εἶδος. ὅτι δὲ ἢ δυνάμεις ποιότης ἐστὶν ἀπὸ τῆς γένεως λαμβανομένη δῆλον ἐστὶ, καὶ μηδεμιᾶς δεῖταιδείξαι.

Ἀπορίας τινές, καὶ λύσεις τῶν.

Πολλοὶ αἰσθητῶν ἀπορίας συλλεγεῖσθαι πειρῶνται οἱ νεώτεροι τὸ οἰκεῖον δόγμα, καὶ τὴν δυνάμιν χωριστὴν εἶναι τῆς ὕλης δεικνύουσι. εἰ γὰρ φασὶν ἀδυνάτον τινὸς ἀντιλαμβάνεσθαι τὸν νῦν χωρὶς τῆς αὐτῆς ἐστίας καὶ φύσεως, ἐπειδήπερ ὡς καὶ Θεμιστοκλῆς μαρτυρεῖ, ἐκ ἐγκλείεται τῇ ὕλῃ ἢ δυνάμει, καθ' ἑαυτὴν θεωρημένη, φανερόν δοκεῖ μὴ φύσιν εἶναι τῆς ὕλης τὴν δυνάμιν. ἐμπιέσει δὲ τὰ αὐτὸ, ὅτι ἢ ὕλη ἐνδέχεται ὡς ὄν ἀπολύτως θεωρεῖσθαι, καὶ ἀχέτως. τῆς δὲ δυνάμει ἔδὲποτε ἀντιλήβουσι τότις ὡς ἀχέτως. καὶ ἢ μὲν ὕλη μία ἐστὶν, ἢ δὲ δυνάμεις πολλαπλάσιος. ἔτι δὲ τὸ δυνάμει ὄν ἐκ ἐστίν, ἢ δὲ ὕλη καθ' ἑαυτὴν ἐστὶ. Ταῦτα δὲ ῥαδίως ἐπιλύεται, ἢ γὰρ δυνάμεις διχῶς θεωρεῖται, εἴτε ὡς ἐστία τῆς ὕλης, καὶ ταύτης συστατικῆ, εἴτε ἀπὸ τῆς γένεως λαμβανομένη, καὶ ἢ μὲν α΄ αἰσθητῶν θεωρεῖται τῇ ὕλῃ, μία τε ἐστὶν ὡς αἰθερῶν, καὶ ὡς διαφορὰ τῆ ὄντος ἀχέτως θεωρεῖσθαι ἐνδέχεται, καὶ δίχα ταύτης ἀδυνάτον γινώσκιν τῆς ὕλης λαβεῖν. ἢ δὲ β΄ χωριστῆς ἐστὶ τῷ λόγῳ καὶ συμβεβηκός, ὅτι δὲ τὸ δυνάμει ἐκ ἐστίν, ἀληθές μὲν ὅτι ἐκ ἐστὶ τοιοῦτον, οἷον ἐστὶ δυνατὸν γενέσθαι, ἢ μὲν ἀπλῶς ἀληθές ὅτι ἐκ ἐστίν. ὅθεν καὶ Θεμιστοκλῆς ἐν τῷ α΄ Φυσικῶν, μοδίῳ πᾶσι ἀναφαίρετον τῆς ὕλης τίθησι τὴν δυνάμιν. δεύτερον ἀπορῶσιν, ὅτι εἰ μὴ τῆς ὕλης ἢ δυνάμεις διαφέρει, ἐπειδήπερ ἢ ὕλη δυνάμει ἐστὶν εἰς πᾶσας τὰς κατηγορίας τῆ ὄντος, λέγεται γὰρ ζ΄ τῆς α΄ Φιλοσοφίας ἔδὲ τὸδε, ἔδὲ τοσόνδε, ἔδὲ τοιοῦνδε, ἔδὲ πᾶσι, ἀλλὰ πάντα ταῦτα δυνάμει, εἴη αὐτὴ καὶ ἢ εἰς τὸ ποῖον δυνάμεις ἢ ὕλη, καὶ ἐπειδὴ πᾶσα κατηγορία διαίρεται εἰς τὴν δυνάμιν καὶ τὴν ἐνέργειαν, ἐν πάσαις αὐτὰς ταῖς κατηγορίαις εὑρηται ἢ τῆς ὕλης ἐστία, τότε δὲ τί ἀποπρώτερον;

Εἰς λύσιν δὲ τῆς ἀπορίας ταύτης, πρῶτον εἰδέναι δεῖ καὶ τὸν Φιλόσοφον ἢ τῆς α΄ Φιλοσοφίας, τεμμαχίῳ ι΄ α΄ τοῖς συμβεβηκόσι μὴ ἐνυπάρχειν ὕλῃ ὡς ἔξ ἑ γίγνοιτο, τῶτο γὰρ ταῖς συσθετοῖς ἐστίας μόνον ἀρμόζει, ἀλλ' ὡσεὶ τὰ συμβεβηκότα ἐν ἐπιχειρησῶν εἶναι. ὅθεν ἢ ὕλη ἐπιχειρησῶν ἐστὶ τοῖς συμβεβηκόσι ἀναγκαῖον εἰς ὑπαρξιν τῶτων,